

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 229. szám
1986. szeptember 29., hétfő

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Megmértetés

Augusztus közepéig úgy nézett ki: 1986 a magyar sport fekete éveként fog bejegyződni a sportkrónikákba. Márciusban ugyan férfi kézilabda-válogatottunk a világbajnokságon elcsipett egy lélekvidámító ezüstérmét, de aztán jöttek a fájdalmas kudarcok. A női kézisek vergődtek, kosárlabdában is alig két győzelem sikeredett eddig ötödrangunk hitt csapatok ellen. Vívóink fegyvereinek nem volt igazi élük. S persze, a legfájdalmasabb, újra és újra sajnó sebeket a focisták mexikói vesszőfutása ejtette. Aztán augusztus közepétől mintha korszaváltás jött volna. Két úszónk három aranya, a kajak-kenusokra valóságos aranyeső hullott Montrealban, két sportlövőnk is aranyos lett az NDK-ban. Mindez egy hónapon belül. A tizenkét világbajnoki első helyezéssel nyolcat olimpiai számban sikerült elérni. Ha most rendeztek volna ötkarikás játékokat, és ott is sikerül ennyiszer maguk mögé utasítaniuk a magyaroknak az ellenfeleket, akkor már-már a müncheni olimpia előtti sikeridőszak újbóli visszatérésében reménykedhetnénk.

Egyre több helyen — nemcsak Végh Antal szupersikerkönyvében — olvasom, hogy kutatók és publicisták párhuzamokat vonnak társadalmi kérdések és a sport jelenségei között. Szerintem is nyilvánvaló a társadalmi változásoknak a sportteljesítményeket befolyásoló hatása. De a pályákon elért sikerek nem mindig a felépítmény előremutató fejlődését tükrözik. Azonban a társadalmi progresszív változások általában az élsport sikereinek szaporodásában is megmutatkoznak. Sajnos, naivság lenne pár hete futószalagon érkező magyar sportsikereket valamiféle nemzeti lendületnek tulajdonítani. Ezek néhány fanatikus sportember munkájának gyümölcsei.

Társadalmunk gondjainak jó része a gazdaságból származik. Szerencsére ezen a területen is vannak fanatikusok. Ők azok, akik, amikor ágazatok halmoznak kudarcot kudarcra, a magukból kisajtolta maximális teljesítményrel valamennyit enyhítenek a gondokon. Vannak közöttük feltalálók, Kovács Adámok és Rubik Ernők, akik sok-sok sértés után is kőnek hitelt és sikertel dolgoznak valami újnak megoldásán. Teszik ezt tengernyi külföldi csábítás után is hazai pályán. Vannak egyszemélyi felelős vezetők, akik önmaguk cipelik vállalatok, szövetkezetek teljes súlyát, esetleg infarktuszokon keresztül is. S vannak, akik egyszerűen minden erejükkel, figyelmükkel koncentrálna végzik munkahelyükön a munkájukat. Sokak szemében ők a stréberok, mert szigorúan csak a nyolcperces tízórás szünet idejére állítják le a gépüket. Hallhatták magukról az élehetetlen jelzőt is, mert a rendes műszak többletjeljesítménye csak tíz forintokban mérhető hasznot hoz a fizetési borítékban. Pedig, ha a nyolc órából kettőt-hármat korábbra vennék, akkor még futná az energiájukból munkaidő utáni pluszmunkára is. Az abból származó pénz... Ne is folytassuk!

Úgy érzem, gazdaságunkban nemcsak a nagyobb teljesítményre való ösztönzés eszközei nem igazán hatékonyak. A kiugró, az átlagosnál nagyobb eredmények elismerésének, megfizetésének — a legtöbb területen — még ma is nagyon nagyok a korlátai. Az embernek régi-régi sajátja a versenyszellem. A hordák tisztelt, becsült embere volt az a vadász, aki a legnagyobb állatot tudta elejteni. Ha a fizikai erejével jutott a nagy mennyiségű húshoz, akkor izmait dicsérték az emberelődök. Ha cselvetett, akkor leleményessége keltett elismerést. A sportolónak — legalábbis a világbajnokságokon — a rangsorolásnál csak az adott időpontban nyújtott teljesítménye számít. Persze, a futószalagok mellett, a munkapadoknál, tervezői asztaloknál a megmértetés eredménye nem lehet olyan egyértelmű, mint egy ötvenméteres medencében, ezer méteres evezőspályán, vagy éppen a lölapok előtt. De a sokszori értékeléssel közelíthetünk a valós és igazságos eredmény megállapításához.

Érdekes a két hónappal ezelőtt bezárt Szegedi Ipari Vásár és a most zárult őszi BNV nagydíjasainak, díjasainak összehasonlítása. Sok az azonos gyártó és termék, pedig egészen bizonyos, hogy a két zsűri nem figyelt egymásra. Csak néhány példa: Szegedi Szalámigyár és Hűsokombinát, Pannónia Szörme-készítő, Konfekcionáló és Kereskedelmi Vállalat, Medikémia Ipari Szövetkezet, Csongrád Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat, Fejér Megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat. A díjak minősége között néha vannak eltérések, de hogy a sok-sok termékből a két zsűri valamilyen szintre ugyanazokat emelte ki, nem lehet véletlen.

Az utóbbi hetekben sok olyan intézkedés látott napvilágot gazdasági életünkben, amely vállalatok és dolgozók teljesítményének összevetésében tisztább feltételeket látszik megteremteni. Csak hogy rendezeték eddig is tele volt a padlás. Mint ahogy általában az élsportolók is hallottak a legkorszerűbb edzés módszerekről, de lustaságból, vagy „csak azért sem” nem ezeket alkalmazták, a gazdaságban sem csak előre ható erők működtek, illetve működnek. Most elsősorban a hitből kellene még egy kicsi, és a fanatikusokra figyelsz. Állítólag a kajakozóknál is ez a két dolog segített a szűkös évekből kivezető úton. S a gazdaság az ő eredményeiknek a töredékével is beérné egy ideig.

Böle István

Indóház tér: „Érkezési oldal”

Miközben várakoztunk egy héttel ezelőtt, hétfőn este a városépítők egyesületének soros rendezvénye előtt a kezdésre, régi képeslapok jártak köztünk kézzel kézre. Valamennyi a nagyalomás előtti térről készült: az épület jobbról és szeméből, fiákerrel és anélkül, túlszínezve és szürkésárgán. Így vagy úgy, az Indóház tér rendezettebbnek tűnt, mint manapság. Naná, hol volt a század elején ennyi jármű? Tán egész Szegeden nem járt annyi gépkocsi, mint ahány most egyetlen napon a pályaudvar előtt. Hogy épp azokat a képeket hozta magával az egyik szegedi gyűjtő, nem véletlen: a városépítők az Indóház tér legújabb beépítéstervezését hozták el megvitatni. Négy nappal ezelőtt, hogy a városi tanács végrehajtó bizottsága is megismertkedett a Déltérrel készült elképzeléssel. Négy nappal ezelőtt, hogy a vb testületileg jóváhagyta a tervjavaslatot.

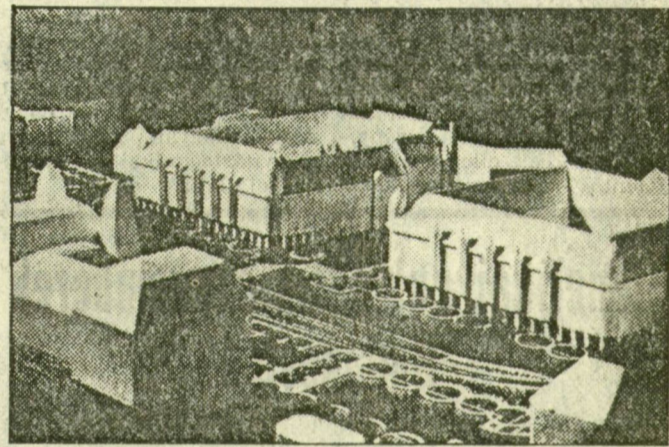
A rossz nyelvek szerint az állomás előtti tér rendezésének szükségessége mindannyiszor reflektorfénybe került, valahányszor magas rangú delegáció érkezett, indult vasúton. E csipkelődésből annyi az igaz, hogy a hatvanas évek eleje óta — általában ötvenként — újabb s újabb variációk, rendezési javaslatok láttak napvilágot, mindig az adott időszak beruházási lehetőségeihez igazítva, a kor favorizált technológiájára építve az elképzeléseket. Volt itt már minden: szanálások árán kitágított tér, nagyvonalú városkapu-konceptió, felüljáró-gyalogjáró... hadd ne soroljam tovább. Most nyáron a Déltérrel azzal kapta a megbízást: az eddigi tervek elemzésével mértékértékelést készített az érkezői javaslatot adjon, olyat, ami a VII. és a VIII. ötéves tervben megvalósítható. Állítsa helyre a tér megbillent egyensúlyát, az újonnan tervezett épületek funkcióváltozására adjon esélyt, hiszen az átépítés után ez a környék az eddiginél minden bizonyosan vonzóbb része lesz Alsóvárosnak. (Most ugyan nem tülekednek a közintézmények, hogy az Indóház téren szeretnének működni, de esetleges jelentkezésükre a tervezőknek mégis gondolniuk kell — javasolta múlt pénteken a végrehajtó bizottság is.) Nos, talán ennyiből is érkekelhető: nem lehetett könnyű dolguk a tervezőknek. Némi maliciával azt mondhatnánk: cajgból kellett szmokingot varrniuk. Lakóépületeket elhelyezni — tartva a kötelező védőtávolságot, figyelemmel a zajra, optimális lakásszámot határozni meg — tekintettel a kiszámítási költségekre, az így kialakuló telekárakra, az — egyébként be nem tartható — zöldterületi normákra... Így, ilyen mérlegelések után alakult ki a tervjavaslat, mely az állomással szemközti, a Hámán Kató utcai tengely két oldalán szimmetrikusan helyez el két, háromemeletes épületet.

(Makettfotónkon szemben láthatók e házak.) Ezek földszintjén üzletek lesznek, melyek a térhez árkádsorral kapcsolódnak. (Egyébként egy beépítéstervezési javaslat készítőjének nem kellene homlokzati megoldásokat kidolgoznia, de Bertalan Sándor megtervezte e két épületet, nyolcszög alaprajzú erkélyloggiákkal, melyek kis tornyocskákban végződnek. Az így kialakuló térfal illeszkedik az állomásépület stílusához.)

„A tér északi oldalának jellemző épülete, a Sárkány szálló-étterem továbbra is megmarad, bővítésével (a tetőtér beépítésével) és a Galamb utcai magánutak öntöző átépítésével a tér lezárása megoldottnak tekinthető. A déli oldalon a MÁV szociálisépület-együttese képez térfalat” — olvashatjuk a műszaki leírásban. Szó van ebben még diszburkolatról, az állomás kijárata előtt üvegezett védőtér építéséről, az épület „öbleiben” növényekkel, padokkal szegélyezett várakozóhelyekről, s e pihenő-szigeteken két diszkótérrel, emlékoszlopról (Borvendég Béla tervezte), s a térhez kapcsolódó tömbök rehabilitációjáról is. (Ez utóbbiak minden bizonnyal a második ütemben valósulnak meg, így ezekről részletesebben most nem szólnunk.)

Ami figyelmünkre most érdemesebb: az a közlekedéstervezési javaslat. Készítőjétől, Prágai Jánostól tudom: a közvélemény a ténylegesnél forgalmasabbnak tartja a teret. Talán mert a taxik, buszok, villamosok, a parkoló járművek mai anarchiájából következik. A

Cajgból varrt szmoking?

tény ettől még tény marad: a nagyalomás napi forgalma: mindössze hétézer utas! (Az Anna-kútnál ennek többszöröse, mégsem tűnik kaotikusnak...) A tervezőknek más tényekkel is számolnia kellett: az 1-es villamosok pályáját jelenleg 26 közlekedési irány keresztezi — ezt a javaslat 15-re csökkenti. Más: a most nagy kört megtévő villamosok 1994—96 előtt nem cserélhetők le két vezetőállással, kétoldali ajtós kocsiakkal, tehát a huroknak maradnia kell. Amit tehetett a tervező: a jelenlegihez képest az állomásépületől távolabbra helyezte a villamosvágányt és a megállót, megváltoztatta a Göz, a Hámán Kató és a Galamb utca forgalmi irányát, szolgálati és taxiparkolókat alakított ki, lezárta a „kölyök”-at a körüli forgalom elől. (Ennek előfeltétele, hogy az Oldal utca kiépüljön az Állomás utcáig.) Hiányérzetünk talán csak a magánautókkal kapcsolatban lehet — ezt egyébként a városépítők is megfogalmazták: nem lesz helyük

azoknak az autókknak, melyekkel vezetőjük kimegy az állomásra, s vonattal utazik tovább. A környékbeli utcákban kell majd hagyniuk a kocsi — az Indóház téren a tömegközlekedés kap elsőbbséget. (A végrehajtó bizottsági ülésen arra kérék a tervezőket, e gondon segítsenek akként, hogy egy-két villamos- és buszmegállónyi távolságban el tudják helyezni gazdáik a személygépkocsikat. A nagy csomaggal utazók persze még ennek sem fognak örülni!..)

Ami az ütemezést illeti: a tanács testület állásfoglalása szerint a nagyalomással szembeni két épületnek egy időben, s mielőbb fel kell épülnie. Úgy számíthatjuk tehát: a VII. ötéves terv végére helyreáll az Indóház tér egyensúlya, az évtizedek során oly gyakran változó megbízó-tervezői elképzelések most állnak legközelebb a megvalósuláshoz. Befutottak az érkezői oldalra...

Pály Katalin

Őszi BNV '86

Vásári érdekesség

Az idén szeptemberben Kőbányán megjelent a Fradi-csülkös. No, nem a legnépszerűbb magyar klub labdarúgói tartanak ügyeletet a vásárvárosban. Erre kérem gondolni se tessék! A Fradi-csülkös a Budapesti Húsipari Vállalat vadonatúj termékének a neve. Három változatban vásárolható meg: lábballal 52 forint, combbal 58 forint, és lábballal 78 forint, csak combbal 96 forint kilója. Nyersen és főzve egyaránt finom. Azt már nem sikerült megtudakolni, hogy Vasas-, Honvéd-, Újpest- és Szeol-hívek is vásárolják-e?

Ha valaki netán arra gondol, hogy a tavasszal jó lenne fürdőmedencét öntenie a kertjében, de fél a betonozás nagy munkájától... Nos, az ő számára jó hírrel szolgálhatunk. A Gyáli Szabadság Mgtsz-nél megrendelhető a műanyag medence. Többféle méretet kínálunk. Ezekben az óriási technológián garantáltan kék lesz a víz. Ugyanis belülről kékre mázolták a fürdőalkalmazásokat. A legnagyobb kerti medence, a Balaton IV. fantázianevű, hosszúsága 6,8, szélessége

3,6, mélysége 1,5 méter. Mindez két-három karcspárra is elegendő úszás közben. Ára 84 ezer 400 forint. Persze azért gödröt ásni még kell.

Egy évvel ezelőtt ezeken a hasábokon megírtam, hogy nekem a legjobban a Hunor kesztyűstandja tetszik. Az idén sincs ez másképp. A pécsiék bemutatója igazán impozáns. A színek kontrasztjaival játszottak el a tervezők. Egyes szomszédok úgy vélekednek, hogy ők még a bábukat sem tudnák kifizetni a lenyűgöző hunoros kiállításból.

A Szegedi Konzervgyár által gyártott, és Skála által forgalmazott rostos gyümölcslenél eddig a csomagolás többé került a terméké. Az eldobható fémdobozok magas árát egy idő után a vásárlók nem akarták megfizetni. Most érdekes formájú üvegekben tűnt fel a Frutta a BNV-n. Így 7 deciliter 22 forintba kerül. Lehet, hogy a csomagolás nem a legkorszerűbb, de izléses, egyedi és megfizethető.

A Borsodi Vegyi Kombinat az általa bérelt terület nagy részén színháztermet

épített fel. Itt játszották gyors egymásutánban kezdéssel a Pénz az ablakban című reklámkabarét. Itt megpihenhetett a fájós lábú, fáradt látogató és nem is ötleetlen reklámdalok hallgathatót play back-ról. Persze Csala Zsuzsa nem bírta ki, hogy csak hangtalanul fátogjon, így furesa kettős énekhang hallatszott náha. Straub Dezsőről sokan kérdezték: „Ki ez az ismerős színész?” Lehetett látni néhány hírességet a Vigadó kihelyezett, ideiglenes szabadtéri pódiumán is.

Először az idén lehetett megrendelni műholdas adások vételéhez a parabola-antennákat. Áruk? Egyszer talán lesz kevesebb is... Úgy mint a színes tévéké. Végre a vásárból láthatunk olcsó, szép képű készülékeket is. A Videoton ki mérte írni az irányárakat. A TS 4336 SP távvezérlős, 8 programos színes tévénél 26 ezer 900 forint szerepelt. De láttunk 22 ezer alatti értéket mutató táblácskát is. S végre a videokészülékek is elképzelhetők a hazai boltokban 40 ezer forint alatt.

B. I.